

Industrins syn på EU:s handel med utsläppsrätter

Klimatförändringen är en av vår tids största utmaningar och den främsta orsaken är människans förbränning av fossila bränslen. Metoderna för att minska vårt beroende av dessa bränslen är många. I min rapport kommer ett internationellt ekonomiskt styrmedel att utvärderas utifrån industrier i Skåne och deras erfarenheter.

EU:s handel med utsläppsrätter (EU ETS) är sedan 2005 ett verktyg som ska bidra till att minska medlemsländernas utsläpp av växthusgaser inom industrin och flygsektorn och därigenom uppfylla medlemsländernas krav på utsläppsminskningar enligt Kyotoprotokollet. Handelssystemet fungerar som en aktiemarknad där företag kan köpa och sälja rättigheter. Marknadspriset styrs av tillgång och efterfrågan på utsläppsrätter. Ett av huvudproblemen med EU ETS är det stora överskottet av utsläppsrätter som funnits sedan 2009 och håller nere priset än idag. Orsaken är att företagen själva fick uppskatta hur många rättigheter de behövde vilket ledde till att de tog i överkant, kort därefter slog finanskrisen igenom och utsläppen minskade i Europa följt av låg produktion.

Syftet med min uppsats är att belysa hur denna handel med utsläppsrätter har påverkat företag i Skåne att minska sina utsläpp av koldioxid, samt om det finns andra ekonomiska styrmedel som påverkar företagens utsläpp.

I min undersökning, baserat på intervjuer och enkätundersökning hos 31 företag i Skåne kan slutsatsen dras att EU ETS har haft en begränsad påverkan på utsläppsminskningar av koldioxid. Med det sagt betyder det inte att minskningar inte har gjorts tidigare. Framför allt inom den värmeproducerande energisektorn har stora utsläppsminskningar gjorts som följd av att fossila bränslen har fasats ut mot förnybara biobränslen. Den främsta anledningen är koldioxidskatten som gjort det mindre lönsamt att elda med kol och olja. I andra branscher har investeringar i energieffektivisering eller processoptimering gjorts för att dra ner på höga energikostnader. Dessa investeringar har stimulerats genom andra styrmedel som varit skattelättnader.

Företagens syn på utsläppshandeln varierar beroende på branschtillhörighet, men generellt kan man säga att majoriteten förespråkar en global utsläppshandel som utjämnar konkurrensskillnaderna. Ett svenskt bolag som idag exporterar varor utanför EU får alltså en extra kostnad jämfört med sina konkurrenter utanför handelssystemet. Många företag, framför allt de mindre, nämner också att EU ETS innebär en hel del byråkrati som kostar både tid och pengar utan att det gör någon klimatnytta.

Handledare: **Tobias Nielsen & Åsa Skillius**
Examensarbete 30 hp i Tillämpad Klimatstrategi 2014
Biologiska institutionen, Lunds universitet